

ЗМІСТ ТА ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ КОМПЛЕКСІ «ШКОЛА – ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»

Сьогодні необхідні висока патріотична самосвідомість і міцна громадянська позиція кожного члена українського суспільства, тісна консолідація навколо ідеї незалежності. Особливо стосується це підростаючого покоління, якому в недалекому майбутньому відстоювати та примножувати здобутки нашої незалежності. З огляду на викладене актуальними є наукове розроблення і практичне забезпечення, по суті, нової системи громадянського виховання, мета якого – сформувати у вихованців комплекс громадянських якостей, глибоке розуміння ними належності до українського народу, своєї Батьківщини – України.

Основне навантаження у важливій справі громадянського виховання підростаючого покоління здійснює педагог навчально-виховного комплексу «Школа – дошкільний навчальний заклад». Відданий ідеї української державності, він покликаний озброїти його суто громадянськими знаннями, сформувати власний громадянський досвід, компенсувати те, що необхідно для повноцінного розвитку громадянськості, подолати чи послабити негативні впливи, організовано залучити вихованців до перетворення суспільного й етнічного середовища.

Щоб така робота була успішною, педагоги повинні бути добре ознайомленими з функціонуванням соціально-психологічних механізмів громадянського виховання, з «технологіями» індивідуального підходу, паралельної дії, дидактичних впливів, застосовуваними при формуванні громадянськості вихованців.

Формування громадянина України не мало б належної ефективності без міцної опори на українське народознавство. Тому педагоги повинні бути обізнаними з його педагогічними основами, психологією і методикою використання етнопедагогічних знань та володіти найбільш ефективними формами.

Апробовані нами зміст та форми громадянського виховання в комплексі передбачають використання засобів народознавства у навчально-виховній роботі, в сім'ї, різних дитячих і молодіжних організаціях, товариствах тощо. Це об'єднує та інтегрує розрізнені знання, що здобуваються в процесі вивчення різних шкільних предметів та виховні заходи громадянського змісту. Центральним у всіх цих навчально-виховних заходах є Україна-Батьківщина, що має бути найвищим духовним центром у психіці дитини, учня і сформувати в них за роки навчання глибокі та міцні почуття й риси характеру та вдачі, притаманні ментальності українського.

Оптимальними при цьому виявилися такі педагогічні вимоги:

- забезпечення громадянського спрямування світогляду вихованців НВК як носіїв національної свідомості;
- продуманий відбір та використання засобів українського народознавства;
- поєднання інформативного матеріалу з емоційно-художніми впливами на дітей та їхньою практичною діяльністю на основі особистісно зорієнтованої взаємодії педагогів та дітей;
- врахування та використання можливостей комплексу у громадянському вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному закладі: навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 407 с.
 2. Ващенко Г. Виховний ідеал. – Полтава: Редакція газети «Полтавський вісник», 1994. – 191 с.
 3. Сухомлинський В. О. Моральні заповіді дитинства і юності. – К.: Радянська школа, 1965.
- Сухомлинський В. О. Бесіди про громадянськість // Вибр. твори: в 5 т. – К., 1976. – Т. 1. – С. 430–431.